

Quickscan natuurtoets Medisch Kwartier in Wehl

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

Rapportnummer: 0944

Quickscan natuurtoets Medisch kwartier in Wehl

Een inventarisatie van beschermde flora en fauna

ZELHEM, MEI 2009

RAPPORTNUMMER 0944

PROJECTNUMMER 1138

OPDRACHTGEVER

Gemeente Doetinchem | Postbus 9020 7000 HA Doetinchem |

Contactpersoon: Dhr. H. Appelo

OPDRACHTNEMER

Stichting Staring Advies | Grashuisstraat 8, 7021 CL Zelhem | T 0314 641910 | F 0314 641909 |

info@staringadvies.nl | www.staringadvies.nl | Auteur: ing. R. Boerboom

Inhoudsopgave

1	Inleiding en doel	3
2	Beschrijving van het gebied en de geplande werkzaamheden	4
3	Het ecologisch onderzoek	7
3	Het ecologisch onderzoek	7
	3.1 Methode	7
	3.2 Resultaten	8
4	Toetsing aan de Flora- en faunawet	11
5	Wettelijke consequenties Flora- en faunawet	13
6	Conclusie	14
	Bijlage 1 KISAL gegevens	15
	Bijlage 2 Gegevens Natuurloket	16
	Bijlage 3 Resultaten veldonderzoek	17
	Bijlage 4 Impressie plangebied	18
	Bijlage 5 Flora- en faunawet	19

1 Inleiding en doel

Voor de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling in het plangebied verlangt de huidige wetgeving een gedegen onderzoek naar flora en fauna in verband met de zorgplicht die de Flora- en faunawet een plannenmaker oplegt. Het plan is om de nu niet bebouwde locatie te bebouwen.

Aan Stichting Staring Advies is gevraagd om een quickscan uit te voeren. Dit is een vorm van verkennend natuuronderzoek dat op korte termijn en in een kort tijdsbestek kan worden uitgevoerd. Het heeft als voordeel dat bijvoorbeeld planologische procedures niet onnodig wordt vertraagd.

Het doel van de quickscan is om snel te inventariseren of door de geplande werkzaamheden schade kan ontstaan aan populaties van beschermde soorten flora en/of fauna, en hoe deze schade beperkt of gecompenseerd kan worden.

Tijdens de uitvoering van het verkennende natuuronderzoek is het voorkomen van beschermde soorten planten en dieren op de locatie nagegaan. Daarnaast is onderzocht op welke wijze de plannen voor de locatie in overeenstemming gebracht kunnen worden met hetgeen bepaald is in de Flora- en faunawet.

Dit rapport is opgesteld conform het voorschrift zoals opgenomen in het aanvraagformulier "Aanvraag ontheffing, ingevolge artikel 75, vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet (Ontheffing voor ruimtelijke ingrepen)".

2 Beschrijving van het gebied en de geplande werkzaamheden

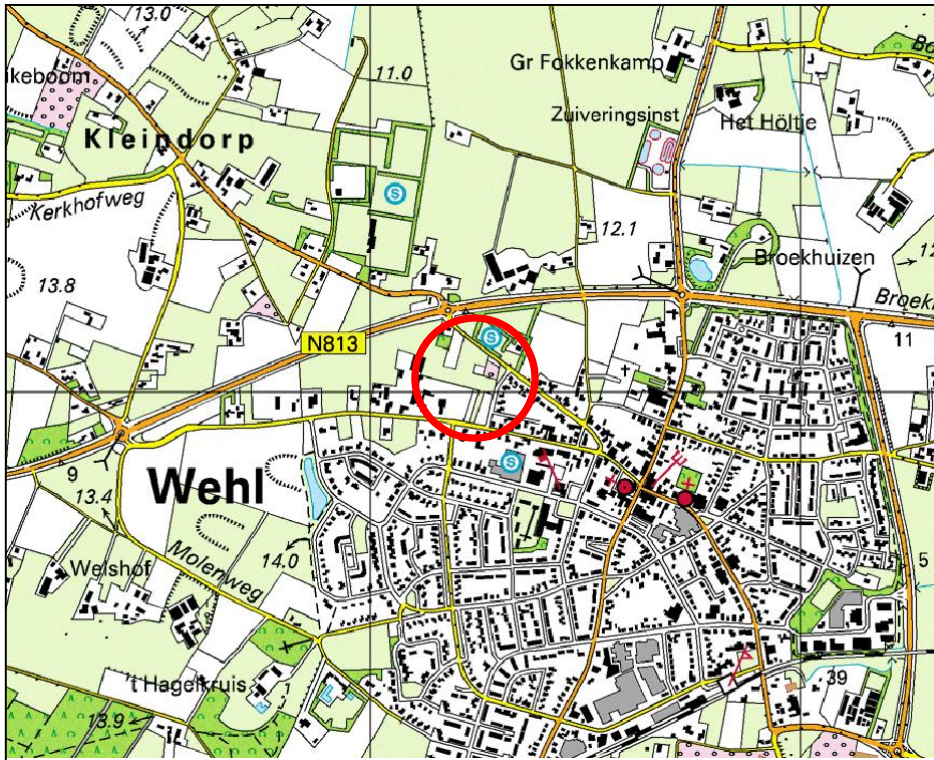
Gegevens plangebied

Adres: Akkerstraat - Doesburgseweg
Plaats: Wehl
Gemeente: Doetinchem
Provincie: Gelderland

Het plangebied ligt aan de rand van de bebouwde kom, aan de noordoostzijde van de woonkern Wehl (zie figuur 1). De directe omgeving van het plangebied wordt gekenmerkt door bebouwing, een kerkhof, enkele sportvelden en agrarische percelen. Ten noorden van het plangebied ligt de provinciale weg N318 (Broekhuizerstraat). Het plangebied bestaat uit kleine moestuin, een bosje en een aantal kleine agrarische percelen. Deze zijn momenteel in gebruik als akker, grasland en paardenwei. Op het terrein bevinden zich geen gebouwen (zie figuur 2 en bijlage 4).

Geplande werkzaamheden

Het plan is om op de percelen woningbouw te realiseren.

Figuur 1. Ligging van het plangebied.

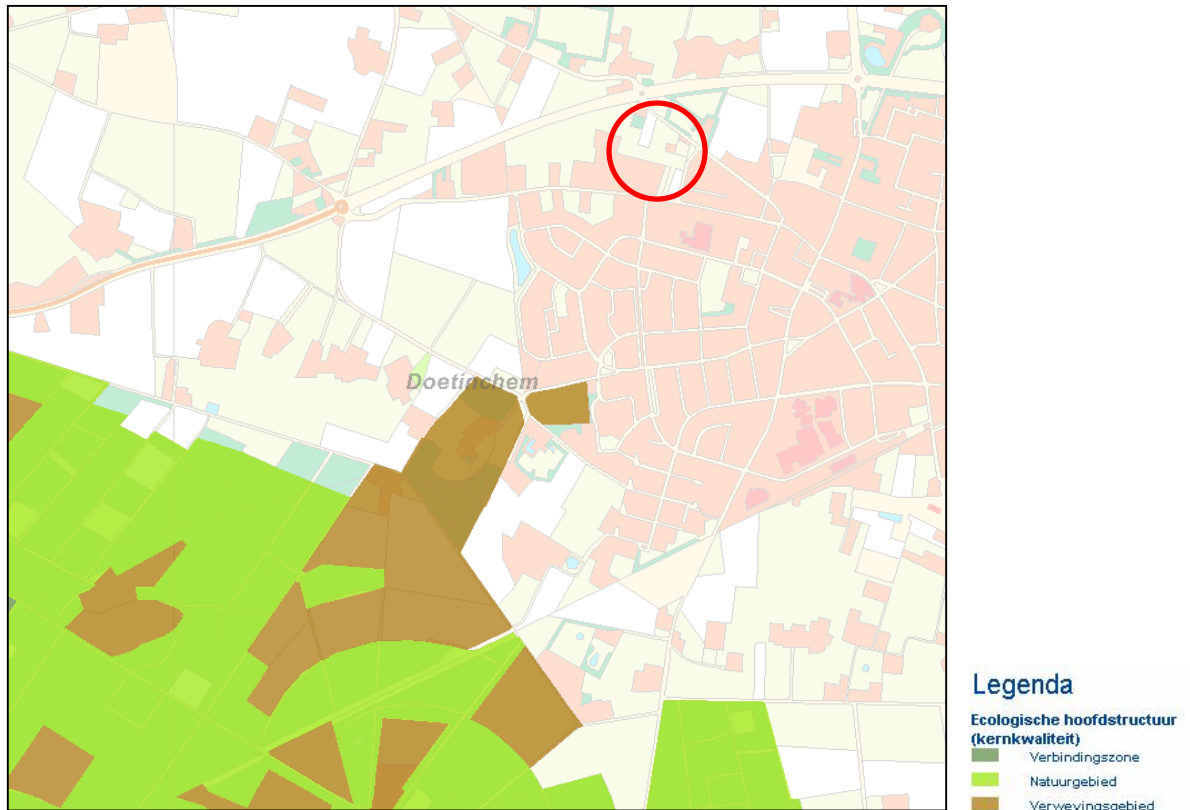

Figuur 2. Luchtfoto van het plangebied.

Beschermde status plangebied

Het plangebied heeft geen beschermde status in het kader van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn of de Natuurbeschermingswet en maakt geen onderdeel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (zie figuur 3).

Nadelige effecten voor, tijdens en na inrichting van het plangebied in de omgeving van aanwezige EHS zijn niet te verwachten door de aard van de werkzaamheden.

Figuur 3. Ligging Ecologische Hoofdstructuur ten opzichte van het plangebied.

3 Het ecologisch onderzoek

3.1 Methode

Het verzamelen van gegevens heeft op twee manieren plaatsgevonden: via literatuuronderzoek en er is gericht veldonderzoek uitgevoerd.

Literatuuronderzoek

Het literatuuronderzoek omvat twee onderdelen:

- 1) het beschrijven van relevante onderdelen/passages uit de wet en eventuele jurisprudentie.
- 2) het verzamelen van bestaande verspreidingsinformatie van beschermde soorten.

Voor dit laatste onderdeel is de databank van Stichting Staring Advies geraadpleegd op het voorkomen van beschermde soorten. De basis hiervoor wordt gevormd door een in eigen beheer ontwikkelde regionale database (KISAL, Kennis en Informatie Systeem voor Achterhoek en Liemers) gevuld met waarnemingen van individuele flora- en faunasoorten. Deze waarnemingen zijn verzameld door diverse vrijwilligers en werkgroepen uit de regio. Daarnaast zijn eigen waarnemingen uit diverse onderzoeken in de databank opgenomen. Dit betreft unieke waarnemingen die vaak niet in andere databanken (zoals het Natuurloket) aanwezig zijn. Bovendien zijn ze vastgelegd op detailniveau, zodat ze direct relevant zijn voor wettelijke procedures. Het Natuurloket is eveneens geraadpleegd.

Veldonderzoek

Het plangebied is door één onderzoeker onderzocht om de aanwezige biotopen te kunnen beschrijven, om een inschatting te kunnen maken van de mogelijk aanwezige beschermde soorten en incidentele waarnemingen te kunnen doen van beschermde flora en fauna (voor zover waarneembaar in deze periode van het jaar).

Onderzoeker: R. Boerboom

bezoekronde	datum	tijd	Weersomstandigheden
1	22-04-09	07:45 - 11:00	zon, 11-18 °C, onbewolkt, wind 2 Bf

3.2 Resultaten

Deze paragraaf bespreekt de resultaten van het bronnenonderzoek en de quickscan naar flora en fauna.

3.2.1 Bronnenonderzoek

KISAL

Met het bronnenonderzoek en met behulp van de waarnemingendatabank KISAL van Stichting Staring Advies, zijn geen waarnemingen van beschermde soorten in of in de directe omgeving van het plangebied vastgesteld. Bij de boerderij ten noorden van het plangebied is een steenuil waargenomen. Bij het sportveld aan de overzijde van de Doesburgseweg zijn een groene specht en een konijn waargenomen (zie bijlage 1).

Natuurloket

Het Natuurloket (zie bijlage 2) geeft melding van 8 licht beschermde zoogdieren (Flora- en faunawet tabel 1) voor km-hok 211-442

Het is niet bekend om welke soorten het gaat. Het betreft vermoedelijk algemene soorten als konijn, egel, haas en algemene muizensoorten die ook in het plangebied verwacht kunnen worden.

Het kilometerhok is voor de meeste soortgroepen niet onderzocht. De soortgroepen vaatplanten en zoogdieren zijn goed onderzocht.

3.2.2 Veldonderzoek

Flora

Tijdens het veldbezoek zijn uitsluitend enkele algemene soorten aangetroffen. Er zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen en ook niet te verwachten.

Het plangebied bestaat voor een groot deel uit enkele kleine akkers, graslanden en ruigtepercelen. Hier komen algemene soorten voor als hondsdrif, glad walstro, veldzuring, paarse dovenetel, witte dovenetel, gewone paardebloem, ridderzuring, engels raaigras en kweek.

Er ligt een klein gemengd bosje in het plangebied. Hier staan soorten als fijnspaar, ruwe berk, gewone vlier, braam, meidoorn, gewone brandnetel en ridderzuring. Aan de zuidgrens van het plangebied ligt een goed ontwikkeld braamstruweel.

Broedvogels

Een volledige broedvogelkartering heeft niet plaatsgevonden. Tijdens de quickscan zijn in het plangebied de volgende vogelsoorten waargenomen: ringmus, winterkoning, staartmees, houtduif, heggenmus, braamsluiper, vink, merel, tjiftjaf en zwarte kraai (zie bijlage 3). In de directe omgeving van het plangebied zijn roodborst, zwartkop en koolmees waargenomen.

Er zijn geen broedgevallen aangetroffen. Het bosje en het braamstruweel zijn geschikt broedgebied voor diverse vogels van bos en struweel, waaronder de waargenomen soorten. De open percelen in het gebied worden door de steenuil als foerageergebied gebruikt. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten of sporen van nesten van soorten met vaste verblijfplaatsen (kerkuil, steenuil, huiszwaluw, boerenzwaluw) aangetroffen.

Zoogdieren

Tijdens de quickscan zijn de mol en het konijn waargenomen in het plangebied (zie bijlage 3). Het plangebied is geschikt leefgebied voor algemene soorten als egel, konijn, mol en algemene muizen en spitsmuizen. De steenmarter kan incidenteel het plangebied doorkruisen. Een vaste verblijfplaats van de steenmarter is niet aangetroffen. Door het ontbreken van gebouwen of andere schuilplaatsen verwachten we deze ook niet.

Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek zijn geen (verblijfplaatsen van) vleermuizen waargenomen. Verblijfplaatsen van vleermuizen worden niet verwacht. Gebouwen of bomen met holten zijn niet aanwezig. De bomen in het bosje zijn te jong om als verblijfplaats voor vleermuizen te dienen.

De omgeving van het plangebied is matig geschikt als jachtgebied voor de gewone dwergvleermuis. Het plangebied maakt geen essentieel onderdeel uit van het jachtgebied van eventueel aanwezige vleermuizen of mogelijk aanwezige verblijfplaatsen in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

Amfibieën

Amfibieën zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en ook niet te verwachten. In het plangebied ontbreekt het aan geschikt leefgebied (vijvers, sloten) voor deze diergroep.

Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen soorten aangetroffen en ook niet te verwachten. In het plangebied ontbreekt het aan geschikt leefgebied voor deze diergroep.

Vissen

Gezien het ontbreken van open water zijn geen soorten van deze diergroep te verwachten.

Ongewervelden

Tijdens het veldbezoek is het algemene klein koolwitje waargenomen. Beschermden ongewervelden (dagvlinders/libellen etc.) zijn hier niet aangetroffen en ook niet te verwachten. Geschikt leefgebied ontbreekt voor de beschermde soorten van deze ecologische groep.

4 Toetsing aan de Flora- en faunawet

De effecten op de flora en fauna zijn ingeschat aan de hand van de geplande werkzaamheden.

Sinds 1 maart 2005 is een nieuwe AMvB van kracht waarin de vrijstellingen worden geregeld met betrekking tot artikel 75 van de Flora- en Faunawet. Deze AMvB bestaat uit 3 tabellen waarbij tabel 1 soorten de lichtste bescherming en tabel 3 de zwaarste bescherming genieten (zie bijlage 5). Voor tabel 1 soorten betekent dit dat voor ruimtelijke ontwikkelingen als dit inrichtingsplan geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet hoeft te worden aangevraagd.

Flora

In het plangebied zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen en ook niet te verwachten. De gegevens van Natuurloket en KISAL bevestigen dit.

Broedvogels

Alle waargenomen en te verwachten vogelsoorten zijn beschermd krachtens de Flora- en faunawet en de Vogelrichtlijn. Ontheffing voor deze diergroep is niet mogelijk. Dit betekent dat het verstoren, verontrusten, doden en anderszins nadelig beïnvloeden van deze soortgroep niet is toegestaan. Voor vogels geldt dat deze tijdens de broedperiode het meest gevoelig zijn voor verstoring. De rest van het jaar zijn zij flexibeler en is de kans op nadelige effecten door de werkzaamheden voor de individuen aanzienlijk minder. Hierdoor is het raadzaam met de werkzaamheden te starten buiten het broedseizoen. Als de werkzaamheden in volle gang zijn bij aanvang van het broedseizoen, is het verstoringeffect op (broed)vogels minimaal. Het broedseizoen ligt, afhankelijk van de weeromstandigheden en aanwezige soorten, ruwweg tussen 15 maart en 15 juli. Broedgevallen buiten deze periode zijn ook beschermd.

Het is wenselijk om het bosje en het braamstruweel te handhaven bij ruimtelijke ingrepen. Dit deelgebied is geschikt broedgebied voor diverse vogelsoorten.

Steenuil

De steenuil gebruikt het plangebied als foerageergebied. De geplande ruimtelijke ontwikkeling betekent mogelijk een verlies aan foerageergebied voor deze soort. Omdat er nog diverse geschikte foerageergebieden in de directe omgeving van de locatie zijn, is deze ingreep niet ontheffingsplichtig. Wel wordt er in het kader van de zorgplicht aanbevolen om zo veel mogelijk van de graslandpercelen binnen het plangebied te handhaven. Om het verlies aan foerageergebied te compenseren kunnen enkele extensieve, kruidenrijke graslanden in de directe omgeving van de boerderij ingericht worden.

Zoogdieren

Tijdens het veldonderzoek zijn enkele licht beschermde zoogdieren waargenomen. Soorten die verwacht kunnen worden staan, met uitzondering van de steenmarter, allemaal vermeld in tabel 1 en zijn daarmee licht beschermd. Bij ruimtelijke ingrepen geldt voor deze soorten automatisch de vrijstellingsregeling.

Het voorkomen van de strenger beschermde steenmarter (tabel 2) is alleen ontheffingsplichtig wanneer er vaste verblijfplaatsen aanwezig zijn. Hiervan is binnen het plangebied geen sprake.

Vleermuizen

Alle soorten vleermuizen staan vermeld in tabel 3 en de Habitatrichtlijn. Dit betekent dat alle vleermuissoorten streng beschermd zijn. Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet aanwezig en ook niet te verwachten.

Het plangebied is matig geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De geplande ingreep heeft geen negatief effect op vleermuissoorten door de aanwezigheid van voldoende geschikt habitat in de directe omgeving van het plangebied. Het is echter wel wenselijk om het bosje te handhaven bij ruimtelijke ontwikkeling.

Overige diersoorten

Beschermde amfibieën, reptielen of ongewervelden zijn niet aangetroffen. Mogelijk komen enkele licht beschermde amfibieënsoorten voor. Voor licht beschermde soorten (Flora- en faunawet tabel 1) geldt bij ruimtelijke ingrepen automatisch de vrijstellingsregeling. Streng beschermde soorten verwachten we niet.

5 Wettelijke consequenties Flora- en faunawet

Flora

Geen ontheffing noodzakelijk.

Broedvogels

Voor broedvogels wordt geen ontheffing verleend. Start de werkzaamheden buiten het broedseizoen (15 mrt – 15 juli).

Zoogdieren

Geen ontheffing noodzakelijk.

Vleermuizen

Geen ontheffing noodzakelijk.

Amfibieën, reptielen en vissen

Geen ontheffing noodzakelijk.

Overige diersoorten

Geen ontheffing noodzakelijk.

6 Conclusie

Aan de hand van de resultaten van de quickscan natuurtoets op de locatie Medisch Kwartier in Wehl trekken we de volgende conclusie:

Aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is **niet** noodzakelijk.

Bijlage 1 KISAL gegevens

▲ Steenuil

▲ Groene Specht

⊗ Konijn

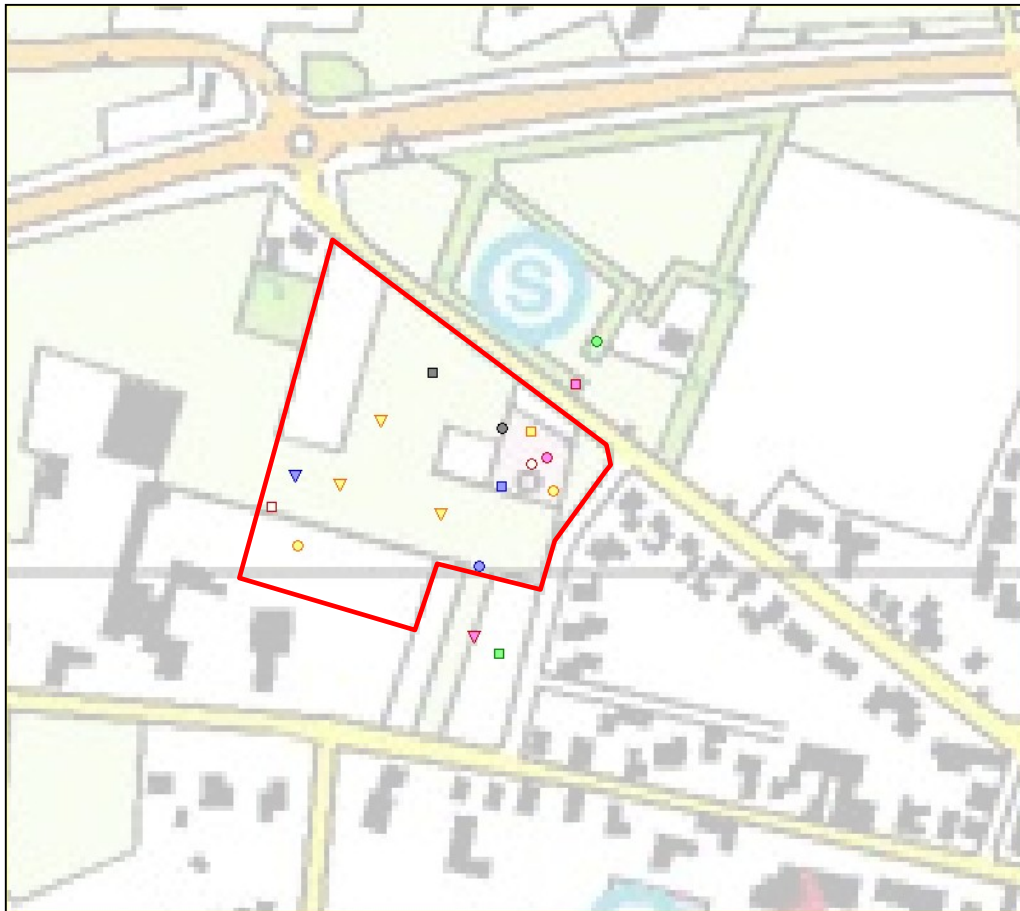
Bijlage 2 Gegevens Natuurloket

Rapportage voor kilometerhok X:211 / Y:442							
Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten					goed	-	1975-2007
Mossen					redelijk		1997-2007
Korstmossen					niet		1992-2007
Paddestoelen					niet		1992-2007
Zoogdieren	8				goed		1997-2007
Broedvogels					niet		1996-2007
Watervogels					niet		96/97-06/07
Reptielen					niet		1992-2007
Amfibieën					niet		1992-2007
Vissen					niet		1992-2007
Dagvlinders					niet		1998-2008
Nachtvlinders					niet		1980-2008
Libellen					niet		1993-2007
Sprinkhanen					niet		1993-2007
Overige ongewervelden					niet		1993-2007

Landelijke vegetatiedatabank: [gegevens inzien van dit hok](#)

Bijlage 3 Resultaten veldonderzoek

● Houtduif	● Winterkoning	● Heggenmus	● Roodborst
● Merel	○ Braamsluiper	■ Zwartkop	■ Tjiftjaf
■ Staartmees	■ Koolmees	■ Zwarte Kraai	■ Ringmus
▼ Vink	▼ Mol	▼ Konijn	

Bijlage 4 Impressie plangebied

Foto 1. Bosje in het plangebied

Foto 2. Braamstruweel (links)

Foto 3. Extensief grasland in het plangebied

Bijlage 5 Flora- en faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet beschermt planten en dieren tegen negatieve invloeden en bevat hiervoor diverse concrete verbodsbepalingen:

- beschermde inheemse dieren mogen niet verstoord, gevangen of gedood worden;
- beschermde inheemse plantensoorten mogen niet vernield, beschadigd of ontworteld worden;
- nesten, rustplaatsen en voortplantingsplaatsen van beschermde soorten mogen niet verstoord of vernield worden.

De Flora- en faunawet kent drie verschillende beschermingsregimes. Hiertoe zijn de beschermde planten en dieren onderverdeeld in drie categorieën (zie tabel 1), elke categorie kent een eigen beoordelingsstoets voor ontheffingverlening.

Beschermde flora en fauna	Zonder gedragscode	Met gedragscode
Algemene soorten (tabel 1 ff-wet)	Algemene vrijstelling	Algemene vrijstelling
Overige soorten (tabel 2 ff-wet)	"Lichte" toets	Vrijstelling
Streng beschermde soorten (tabel 3 ff-wet)	"Uitgebreide" toets	"Uitgebreide" toets

Tabel 1. Beschermingsregimes Flora- en faunawet.

In de tabel wordt melding gemaakt van de gedragscode. In een gedragscode is opgenomen hoe werkzaamheden worden uitgevoerd zodanig dat schade aan beschermde soorten wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden gehandeld wordt volgens de gedragscode, en dit ook aangetoond kan worden, geldt een vrijstelling of lichtere toetsing (zie tabel 1). De gedragscode moet wel door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurd zijn, alvorens deze een wettelijke status heeft. In het plangebied is geen gedragscode van toepassing.

Algemene vrijstelling (tabel 1)

Veel soorten die in de Flora- en faunawet zijn opgenomen, komen in Nederland algemeen voor. Voor verstoring van deze soorten bij uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig onderhoud, beheer of gebruik, of bij ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, geldt een algemene vrijstelling en is dus geen ontheffing nodig.

"Lichte" toets (tabel 2)

Wanneer soorten uit de tweede categorie negatief beïnvloed worden en niet gehandeld wordt volgens een gedragscode, geldt bij de ontheffingsaanvraag de "lichte" toets. Hierbij moet aangetoond worden dat de werkzaamheden er niet toe mogen leiden dat het voortbestaan van de soorten in gevaar wordt gebracht.

“Uitgebreide” toets (tabel 3, soorten van de Habitatrichtlijn)

Ontheffingsaanvragen voor streng beschermde soorten worden volgens een uitgebreide toetsing beoordeeld. Niet alleen moet worden aangetoond dat de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen, tevens moet worden aangetoond dat er geen bevredigend alternatief voor de activiteit is en deze dwingende redenen van groot openbaar belang (met inbegrip van redenen van sociale of economische aard) dan wel het milieu dient. Werkzaamheden die niet vallen onder de noemer natuurbeheer moeten bovendien zodanig worden uitgevoerd dat er sprake is van zorgvuldig handelen. Dit houdt in dat er geen “wezenlijke invloed” op beschermde soorten is en dat schade aan de soorten zoveel mogelijk wordt voorkomen, bijvoorbeeld door het nemen van mitigerende en/of compenserende maatregelen.

Zorgplicht (art 2 Flora- en faunawet)

Naast bovenstaande verplichtingen voor beschermde soorten geldt bovendien voor alle soorten, plant en dier, de zogenaamde zorgplicht. In de zorgplicht is opgenomen dat alle planten en dieren een intrinsieke waarde hebben en onvervangbaar zijn. De zorgplicht is een fatsoenseis en houdt in dat bij menselijk handelen voldoende zorg in acht genomen wordt om in het wild levende planten en dieren zoveel mogelijk te beschermen.

Dr. Grashuisstraat 8_7021 CL Zelhem
T 0314 64 19 10 F 0314 64 19 09
E info@staringadvies.nl | www.staringadvies.nl

